

Remissvar – betänkande från utredningen En utvecklad översiktsplanering (SOU 2018:46) Del 1: Att underlätta efterföljande planering

Post- och telestyrelsen (PTS) har enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation. PTS har tagit del av ovan rubricerat betänkande och lämnar nedan myndighetens synpunkter med utgångspunkt från myndighetens verksamhetsområden.

Myndigheten har inga synpunkter på avsnitt 1-5 och 12-14. För övriga avsnitt har PTS följande synpunkter.

Avsnitt 6-8 Utveckling av översiktsplanprocessen

PTS stöder grundtankarna från betänkandet om att översiktsplaneringen dels kan utvecklas i syfte att öka förutsebarheten i efterföljande planering och i beslut som avser hur mark och vatten ska användas och dels att översiktsplanen är ett viktigt instrument för statlig-kommunal dialog om hur mark och vatten ska användas. Det är därför av vikt att översiktsplanerna hålls aktuella.

Avsnitt 9 Översiktsplanens innehåll

PTS stöder betänkandets förslag om att innehållet i översiktsplanen förtydligas i PBL och att bestämmelserna ses över på så sätt att det tydliggörs vad som ska redovisas i planerna. Utredningen föreslår att grunddragen i fråga om användning av mark- och vattenområden ska redovisas enligt en indelning i sex olika områden enligt Boverkets ÖP-modell, varav ett område är transporter och infrastruktur.

PTS vill här poängtera vikten av att kommuner tar hänsyn till behovet av utbyggnad av elektronisk kommunikationsinfrastruktur i sitt arbete med

---

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117 A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

samhällsplanering och i ärenden gällande bygg- och marklov och att detta redovisas i översiktsplaneringen. Motsvarande gäller även för ärenden om markavtal och avtal om grävning.

Elektronisk kommunikation är sedan 2010 ett allmänt intresse enligt 2 kap. PBL. Utbyggnad av infrastruktur för elektronisk kommunikation genom exempelvis fibernät och mobilnät bör ingå som en del i samhällsplaneringen för att säkerställa att utbyggnad av kommunikationsinfrastruktur omhändertas mer långsiktigt och strukturerat.

Vidare har regeringen satt upp ambitiösa mål avseende bredband och digitalisering (*Sverige helt uppkopplad 2015- en bredbandsstrategi, För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi*). En väl fungerande och utbyggd bredbandsinfrastruktur ger goda förutsättningar för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, och delaktighet i samhället och är grundläggande för den pågående digitaliseringen.

Tillgång till mark och byggnader är av central betydelse för utbyggnaden av såväl trådbundna som trådlösa bredbandsnät. Utifrån PTS förstudie om plan- och bygglagen och elektroniska kommunikationer (se rapport PTS-ER-2018:13) framgår att två tredjedelar av de drygt hälften kommuner som studerats har med bredband i översiktsplaneringen. Kommunerna beskriver då oftast nyttan med och behovet av bredband samt nuläget vad avser tillgång till denna infrastruktur. Det är vanligare att behovet av trådbundet bredband lyfts fram i översiktsplanerna, jämfört med behovet av trådlöst bredband via mobilnät. Det är vanligt att kommuner gör en mer detaljerad planering avseende bredbandsinfrastruktur i bredbandsstrategier eller motsvarande. Av PTS förstudie framgår vidare att kommuner önskar vägledning kring hur de kan planera strategiskt för utbyggnad av bredbandsinfrastruktur. PTS har i ovan nämnda rapport föreslagit att Boverket uppdaterar sin vägledning från 2010 gällande ”*Elektroniska kommunikationer i planeringen*” i syfte att tillgodose kommuners behov av vägledning.

PTS noterar att betänkandet föreslår att kommunerna istället för att redovisa hur översiktsplanerna tar hänsyn till relevanta nationella mål, planer och program ska redovisa hur översiktsplanerna förhåller sig till den nationella strategin för fysisk planering som håller på att utarbetas. Eftersom den nationella strategin för fysisk planering ännu inte är framtagen och beslutad har inte PTS möjlighet att här ta ställning till vad förslaget skulle innebära för kommuners översiktsplanering, exempelvis i fråga om nationella mål avseende tillgång till bredband. PTS vill här poängtera vikten av att den nationella strategin för fysisk planering omhändertar regeringens ambitiösa mål avseende digitalisering och bredband.

Avsnitt 10 Riksintressen

PTS stöder betänkandets förslag om att kommunerna i översiktsplanen ska ange hur riksintressen ska tillgodoses. Detta istället för som nu att kommunerna ska redovisa sin syn på hur förhållanden av väsentlig betydelse för vissa beslut ska beaktas i förhållande till riksintressen.

Uppgifter om riksintressen för anläggningar för elektronisk kommunikation har PTS lämnat till respektive länsstyrelse i enlighet med 3 kap. 8 § miljöbalken och 2 § punkt 9 förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden. Dessa riksintressen kan omfatta anläggningar av synnerlig vikt ur kris- och totalförsvarsperspektiv.

Att använda uttrycket ”tillgodose” för riksintressen är kopplat till kraven i miljöbalken och överensstämmer även med förslagen i slutbetänkandet från riksintresseutredningen (SOU 2015:99). Förslaget innebär att kommunerna då blir skyldiga att planera på ett sätt så att riksintressena inte påtagligt skadas, vilket PTS anser är en mer ändamålsenlig ordning.

Avsnitt 11 Statens medverkan i översiktsplaneprocessen gällande riksintressen

PTS tillstyrker betänkandets förslag om att Boverket bör få i uppdrag att ta fram en vägledning för hur statliga myndigheter bör samverka med länsstyrelsen i planprocessen. Utredningen redovisar en stor variation mellan vilka myndigheter som olika länsstyrelser kontakter under planprocessen. PTS instämmer i uppfattningen att det finns en variation mellan hur landets länsstyrelser arbetar med planfrågor. Eftersom länsstyrelsernas roll inom planprocessen är att företräda statens intressen är det av vikt att detta görs på ett enhetligt sätt.

Angående riksintressen för elektronisk kommunikation kan ofta länsstyrelser behöva inhämta ytterligare information från PTS för att kunna bedöma hur översiktsplanerna påverkar dessa riksintressen. Det är då av vikt att alla länsstyrelser gör detta på ett likvärdigt sätt och även ger PTS tillräcklig tid för att myndigheten i många fall behöver inhämta ytterligare detaljinformation från teleoperatörerna som äger och driver dessa anläggningar.

Yttrandet har beslutats av stf. generaldirektören Catarina Wretman. I ärendets slutliga handläggning har även chefsjuristen Karolina Asp, och stf. avdelningschef Ulf Johansson (föredragande) deltagit.

Vid föredragningen närvarade även tf. kommunikationschefen Ann Milton.

